

FIȘA DISCIPLINEI

Tainele inițierii creștine/The Sacraments of Christian Initiation
Anul universitar 2026-2027

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2. Facultatea	De Teologie Ortodoxă
1.3. Departamentul	De Teologie Ortodoxă
1.4. Domeniul de studii	Teologie
1.5. Ciclul de studii	Master
1.6. Programul de studii / Calificarea	Pastorație și viață liturgică
1.7. Forma de învățământ	Cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Tainele inițierii creștine/The Sacraments of Christian Initiation			Codul disciplinei	OMR8005
2.2. Titularul activităților de curs	Arhim. lect. univ. dr. (Simeon) Ștefan Pinte				
2.3. Titularul activităților de seminar	Arhim. lect. univ. dr. (Simeon) Ștefan Pinte				
2.4. Anul de studiu	I	2.5. Semestrul	2	2.6. Tipul de evaluare	Examen
2.7. Regimul disciplinei	Obligativu		2.8. Tipul disciplinei		Disciplină fundamentală (DF)

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator/ proiect	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5. curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					30
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					20
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					32
Tutoriat (consiliere profesională)					4
Examinări					6
Alte activități					2
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				94	
3.8. Total ore pe semestru				150	
3.9. Numărul de credite				6	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Cunoștințe fundamentale de Teologie Liturgică, Teologie Dogmatică, Patrologie și Istoria Bisericii, dobândite în cadrul studiilor teologice de licență.
4.2. de competențe	Capacitatea de utilizare a terminologiei teologice de specialitate; capacitatea de lectură, analiză și interpretare a textelor liturgice și patristice; competențe de documentare și utilizare critică a bibliografiei de specialitate.

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Participarea la activitățile didactice; parcurgerea bibliografiei și a izvoarelor patristice și liturgice indicate pentru temele abordate la curs.
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	Participarea activă la seminar; lectura și analiza textelor indicate; pregătirea și prezentarea temelor, referatelor și eseurilor stabilite pentru activitatea de seminar.

6.1. Competențele dobândite în urma absolvirii programului de studii (se preiau din planul de învățământ)¹

Competențe profesionale	
Codul competenței	Competență
CP1	Aplică principiile eticii și integrității științifice în activitățile de cercetare ✓ Aplică principiile etice fundamentale și legislația în domeniul cercetării științifice, inclusiv în ceea ce privește aspectele legate de integritatea cercetării ✓ Efectuează, revizuieste sau raportează cercetări, evitând comportamentele greșite, cum ar fi fabricarea, falsificarea și plagiatul <i>Apply principles of ethics and scientific integrity in research activities</i> ✓ <i>Applies fundamental ethical principles and legislation in scientific research, including research integrity issues</i> ✓ <i>Conducts, reviews or reports research, avoiding misconduct such as fabrication, falsification and plagiarism</i>
CP4	Gândește în mod abstract <i>Thinks abstractly</i> ✓ Demonstrează capacitatea de a utiliza concepte pentru a crea și înțelege generalizările și de a le corela sau conecta la alte elemente, evenimente sau experiențe ✓ <i>Demonstrates the ability to use concepts to create and understand generalisations and relate or connect them to other elements, events or experiences</i>

¹ Se vor prelua din Planul de învățământ al programului de studii acele competențe profesionale și/sau transversale la dezvoltarea cărora contribuie disciplina pentru care se elaborează fișa disciplinei. Pentru fiecare competență se va prelua întregul enunț, inclusiv codul competenței, cu formularea care apare în planul de învățământ, fără modificări. Dacă nu se preia nici o competență din oricare din cele două categorii, se șterge linia din tabel aferentă acelei categorii.

CP5	Dezvoltă rețele profesionale cu cercetători ✓ Dezvoltă alianțe, contacte sau parteneriate și realizează schimburi de informații cu alte persoane ✓ Promovează colaborările integrate și deschise în cadrul cărora diferite părți interesate creează în comun inovații și cercetare cu o valoare comună. Își creează profilul sau marca personală și se face vizibil(ă) și accesibil(ă) în medii de relaționare față în față și online <i>Develop professional networks with researchers</i> ✓ <i>Develops alliances, contacts or partnerships and exchanges information with others</i> ✓ <i>Promotes integrated and open collaborations in which different stakeholders jointly create innovations and research of common value. Creates their personal profile or brand and makes themselves visible and accessible in face-to-face and online networking environments</i>
Competențe transversale	
Codul competenței	Competență
CT2	Studentul va fi capabil să evalueze consecințele morale și etice ale acțiunilor <i>The student will be able to evaluate the moral and ethical consequences of actions</i>
CT3	Studentul va fi capabil să urmărească valorile etice și credințele religioase <i>The student will be able to trace ethical values and religious beliefs</i>

6.2. Rezultatele învățării specifice programului de studii (se preiau din planul de învățământ)²

Rezultatele învățării vizate prin disciplină		
Codul competenței	Cunoștințe și înțelegere (Knowledge and understanding)	Abilități academice specifice (Specific academic skills)
CP1	1. Studentul cunoaște principiile eticii și integrității științifice aplicabile cercetării teologice <i>1. The student knows principles of ethics and scientific integrity applicable to theological research</i>	1. Studentul aplică norme etice în cercetarea temelor liturgice, pastorale și bioetice <i>1. The student applies ethical standards in researching liturgical, pastoral, and bioethical themes</i>
CP4	4. Studentul cunoaște rolul gândirii abstracte în înțelegerea conceptelor teologice fundamentale <i>4. The student knows the role of abstract thinking in understanding fundamental theological concepts</i>	4. Studentul corelează concepte trinitare, hristologice și sacramentale cu experiența liturgică a Bisericii <i>4. The student correlates Trinitarian, Christological, and sacramental concepts with the Church's liturgical experience</i>

² Se menționează rezultatele învățării specifice programului de studiu la dezvoltarea cărora contribuie disciplina pentru care se elaborează fișa. Enunțurile, preluate fără modificări din Planul de învățământ în funcție de tipul disciplinei (DF/DS/DC) se trec în dreptul competenței asociate.

CP5	5. Studentul înțelege importanța rețelelor profesionale în cercetarea pastorală și liturgică <i>5. The student understands the importance of professional networks in pastoral and liturgical research</i>	5. Studentul stabilește colaborări academice pentru schimb de informații, surse și rezultate de cercetare <i>5. The student establishes academic collaborations for exchanging information, sources, and research results</i>
CT2	28. Studentul cunoaște criteriile morale și etice pentru evaluarea acțiunilor pastorale <i>28. The student knows moral and ethical criteria for evaluating pastoral actions</i>	28. Studentul analizează consecințele etice ale mărturiei creștine, filantropiei și intervenției pastorale <i>28. The student analyzes ethical consequences of Christian confession, philanthropy, and pastoral intervention</i>
CT3	29. Studentul înțelege legătura dintre valorile etice, credințele religioase și experiența liturgică <i>29. The student understands the connection between ethical values, religious beliefs, and liturgical experience</i>	29. Studentul identifică repere morale și religioase în antropologie, bioetică și spiritualitate creștină <i>29. The student identifies moral and religious references in anthropology, bioethics, and Christian spirituality</i>

7. Rezultatele învățării specifice disciplinei

Cunoștințe și înțelegere (Knowledge and understanding)
1. Studentul cunoaște și explică fundamentele biblice, patristice, istorice și liturgice ale Tainelor inițierii creștine și evoluția practicii inițierii în tradiția Bisericii.
2. Studentul înțelege unitatea sacramentală dintre Botez, Mirungere și Dumnezeiasca Euharistie și semnificația pascală, pnevmatologică și eclesiologică a inițierii creștine.
3. Studentul cunoaște și interpretează principalele izvoare mistagogice ale tradiției patristice referitoare la inițierea creștină, identificând contribuția lor la dezvoltarea teologiei sacramentale ortodoxe.
4. Studentul înțelege dimensiunile antropologice, spirituale, pastorale și misionare ale inițierii creștine și problematica actualizării acesteia în contextul societății contemporane.
Abilități academice specifice (Specific academic skills)
1. Studentul analizează critic și comparativ izvoare biblice, patristice și liturgice privind inițierea creștină, utilizând adecvat metodologia cercetării teologice și normele de etică și integritate academică.
2. Studentul corelează și sintetizează concepte liturgice, sacramentale, hristologice, pnevmatologice și eclesiologice în vederea interpretării teologice a Botezului, Mirungerii și Euharistiei.
3. Studentul aplică rezultatele cercetării teologico-liturgice în analiza critică a practicilor contemporane ale inițierii creștine și în formularea unor răspunsuri pastorale, catehetice și misionare adecvate.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare - învățare	Observații ³
1) Curs introductiv (tematica generală a disciplinei; metoda de cercetare și importanța studierii acesteia; precizări terminologice; literatura de bază a disciplinei; importanța disciplinei pentru mistica sacramentală ortodoxă)	prelegere; dezbateri și discuție colectivă	
2) Cateheza mistagogică în Biserica primară; inițierea creștină în <i>Rânduile/Constituțiile bisericești</i>	prelegere; dezbateri și discuție colectivă	
3) Practica Botezului în Biserica primară	prelegere; dezbateri și discuție colectivă	
4) Tainele inițierii creștine în catehezele mistagogice ale Sfântului Chiril al Ierusalimului.	prelegere; dezbateri și discuție colectivă	
5) Tainele inițierii creștine în catehezele baptismale ale Sfântului Ioan Hrisostom	prelegere; dezbateri și discuție colectivă	
6) Tainele inițierii creștine în catehezele mistagogice ale Sfântului Ambrozie de Milano. 7) Tainele inițierii creștine în mistica liturgică și sacramentală a Sfântului Nicolae Cabasila.	prelegere; dezbateri și discuție colectivă	
8) Structura pascală a procesului inițierii creștine	prelegere; dezbateri și discuție colectivă	
9) Taina apei; taina untdelemnului (elemente de ecologie liturgică)	prelegere; dezbateri și discuție colectivă	
10) Antropologia Botezului	prelegere; dezbateri și discuție colectivă	
11) Mirungerea ca Cincizecime personală	prelegere; dezbateri și discuție colectivă	
12) Legătura interioară a Botezului și Mirungerii cu Dumnezeiasca Euharistie	prelegere; dezbateri și discuție colectivă	

³ De exemplu aspecte organizatorice, recomandări pentru studenți, aspecte specifice legate de curs/seminar cum ar fi invitarea unor practicieni în domeniu etc.

13) Mistica sacramentală și pastorația liturgică	prelegere; dezbateri și discuție colectivă	
14) Inițierea creștină în contextul unei lumi secularizate; redescoperirea Botezului.	prelegere; dezbateri și discuție colectivă	

Bibliografie:

- * *Molitfelnicul* (edițiile oficiale recente).
- *) SFÂNTUL AMBROZIE DE MILANO, *De sacramentis*; trad. rom. E. Braniște în: SFÂNTUL AMBROZIE DE MILANO, *Scrieri. Partea a doua*, col. PSB, 53, Edit. Institutului Biblic, București, 1994, pp. 8-25.
- ID., *De sacramentis libri sex*; trad. rom. E. Braniște în rev. *Studii Teologice*, an. 1967, nr. 9-10, pp. 565-599.
- * SFÂNTUL NICOLAE CABASILA, *Despre viața în Hristos*; trad. rom. T. Bodogae, Editura Institutului Biblic și de Misiune a Bisericii Ortodoxe Române, București, 1997 (sau edițiile ulterioare).
- * SFÂNTUL CHIRIL AL IERUSALIMULUI, *Cateheze*; trad. rom. D. Fecioru, Editura Institutului Biblic și de Misiune a Bisericii Ortodoxe Române, București, 2003.
- *) SFÂNTUL IOAN GURĂ DE AUR, *Cateheze baptismale*; trad. rom. M. Hanceș, Edit. „Oastea Domnului”, Sibiu, 2003.
- *) BENOIT, André, „Le baptême: sa célébration et sa signification dans l’Église ancienne” în vol. colectiv *Baptême, sacrement d’unité*, Maison Mame, Tours, 1971, pp. 13-84.
- * BIZĂU, Ioan, *Liturghie și teologie*, Editura Patmos, Cluj-Napoca, 2009;
- * BOBRINSKOY, Boris, *Împărtășirea Sfântului Duh*; trad. rom. M. și A. Alexandrescu, Editura Institutului Biblic și de Misiune a Bisericii Ortodoxe Române, București, 1999.
- * BRANIȘTE, Ene, *Liturgica specială*, Editura Institutului Biblic și de Misiune a Bisericii Ortodoxe Române, București, 1980 (sau edițiile ulterioare).
- * ID., *Explicarea Sfintelor Taine de inițiere (Botez, Mirungere, Euharistie) în literatura creștină*, Editura Arhiepiscopiei Bucureștilor, 1990.
- *) DANIELOU, Jean, *Biblie et Liturgie*, Édit. du Cerf, Paris, 1951.
- *) ICĂ, Ioan jr., *Canonul Ortodoxiei*, vol. 1: *Canonul apostolic al primelor secole*, Editura Deisis/Stavropoleos, Sibiu, 2008.
- *) MANOLACHE, Anca, *Sfintele Taine în viața Bisericii*, Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2004.
- * MILOȘEVICI, Neda, *Dumnezeiasca Liturghie – centrul cultului ortodox. Legătura indisolubilă a Sfintelor Taine cu Dumnezeiasca Euharistie*; trad. rom. I. Ică sr, Editura Deisis, Sibiu, 2012.
- *) SCHMEMANN, Alexander, *Din apă și din Duh. Studiu liturgic al Botezului*; trad. rom. A. Mihăilă, Edit. Sophia, București, 2009.
- *) ID., *Pentru viața lumii. Sacramentele și Ortodoxia*; trad. rom. A. Jivi, Editura Institutului Biblic și de Misiune a Bisericii Ortodoxe Române, București, 2001.
- *) STĂNILOAE, Dumitru, *Teologia Dogmatică Ortodoxă*, vol. 3, Editura Institutului Biblic și de Misiune a Bisericii Ortodoxe Române, București, 1978 (sau edițiile ulterioare).
- *) VOICU, Constantin, *Botezul în tradiția patristică*, Edit. Agnos, Sibiu, 2011.

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare - învățare	Observații
1) Inițierea creștină în cateheza apostolică	expozitivă; discuție colectivă; prezentare imagini	
2) Baptiseriul în antichitatea creștină	expozitivă; discuție colectivă; prezentare imagini	
3) Inițierea creștină la Ierusalim în epoca Sfântului Chiril	expozitivă; discuție colectivă; prezentare imagini	

4) Inițierea creștină în Antiohia epocii Sfântului Ioan Hrisostom	expoziitivă; discuție colectivă; prezentare imagini	
5) Ritualul Botezului potrivit Molitfelnicului actual	expoziitivă; discuție colectivă; prezentare imagini	
6) „Botezul sângelui”; Botezul „de necesitate”	expoziitivă; discuție colectivă; prezentare imagini	
7) Botezul copiilor (pedobaptismul)	expoziitivă; discuție colectivă; prezentare imagini	
8) Riturile prebaptismale	expoziitivă; discuție colectivă; prezentare imagini	
9) Compoziția, prepararea și consacrarea Sfântului și Marelui Mir	expoziitivă; discuție colectivă; prezentare imagini	
10) Problema valabilității Botezului confesiunilor apusene	expoziitivă; discuție colectivă; prezentare imagini	
11) Inițierea creștină astăzi; Botez și misiune	expoziitivă; discuție colectivă; prezentare imagini	
12) Îndrumări cu privire la conceperea și redactarea lucrărilor de seminar. Prezentarea eseurilor.	expoziitivă; discuție colectivă; prezentare imagini	
Bibliografie Bibliografie: *) <i>Arhieraticonul</i> , Editura Institutului Biblic și de Misiune a Bisericii Ortodoxe Române, București, 1993 (sau edițiile ulterioare). *) BRANIȘTE, Ene, <i>Liturgica generală</i> , Editura Institutului Biblic și de Misiune a Bisericii Ortodoxe Române, 1993 (sau edițiile ulterioare). *) RĂDUCANU, Dumitru, <i>Ce trebuie să știm despre Sfântul și Marele Mir. Date istorice și tehnice privind prepararea și sfințirea Sfântului și Marelui Mir în Biserica Ortodoxă Română</i> , Edit. Institutului Biblic, București, 2002. *) GRABAR, André, <i>Le premier art chrétien</i> , Édit. Galimard, Paris, 1966. *) MAKAR, Nicolas, „Infant Baptism and the Participation of Infants in the Eucharist from Apostolic Times to the Sixth Century”, în vol. colectiv <i>Thysía aínéseôs. Mélanges liturgiques offerts à la mémoire de l'archevêque Georges Wagner (1930-1993)</i> , Presses Saint-Serge, Paris, 2005, pp. 187-206. *) METALLINOS, Gheorghe, <i>Mărturisesc un Botez</i> ; trad. rom. C. Papacioc, Editura Evanghelistos, București, 2011. *) NECULA, Nicolae, <i>Tradiție și înnoire în slujirea liturgică</i> , vol. 1-4 (1996, 2001, 2004, 2010). *) WAGNER, Georges, <i>La Liturgie, expérience de l'Église. Études liturgiques</i> , Presses Saint-Serge, Paris, 2003 (cap. „La consécration du Myron”).		

9. Evaluare

Tip activitate	9.1 Criterii de evaluare ⁴	9.2 Metode de evaluare ⁵	9.3 Pondere din nota finală
----------------	---------------------------------------	-------------------------------------	-----------------------------

⁴ Criteriile de evaluare trebuie să reflecte direct rezultatele învățării vizate la nivel de program de studii, respectiv la nivel de disciplină. Mai concret, se evaluează achizițiile de învățare menționate în rezultatele anticipate ale învățării.

⁵ Se recomandă stabilirea atât a metodelor de evaluare finală, cât și a strategiei de evaluare pe parcurs.

9.4 Curs	Cunoașterea fundamentelor biblice, patristice, istorice și liturgice ale inițierii creștine; înțelegerea raportului dintre Botez, Mirungere și Euharistie; capacitatea de analiză și sinteză teologică; utilizarea adecvată a terminologiei de specialitate.	Examen	70%
9.5 Seminar/laborator	Capacitatea de analiză critică a izvoarelor patristice și liturgice; utilizarea bibliografiei de specialitate; calitatea documentării și argumentării; respectarea normelor de redactare și integritate academică; participarea activă la seminar.	Evaluare continuă; elaborarea și prezentarea unui eseu/referat; activitatea la seminar	30%
9.6 Standard minim de promovare			
Cunoașterea noțiunilor fundamentale privind istoria, teologia și practica Tainelor inițierii creștine; înțelegerea unității sacramentale dintre Botez, Mirungere și Dumnezeiasca Euharistie; cunoașterea principalelor izvoare patristice și liturgice studiate; capacitatea de a analiza și explica elementele fundamentale ale rânduiei inițierii creștine și semnificația lor teologică; realizarea sarcinilor obligatorii de seminar. Obținerea notei minime 5 (cinci).			

10. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)⁶

	Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă							
1 FĂRĂ SĂRĂCIE	2 FOAMETE „ZERO”	3 SĂNĂTATE ȘI BUNĂSTARE	4 EDUCATIE DE CALITATE	5 EGALITATE DE GEN	6 APĂ CURATĂ ȘI SĂNĂTATE	7 ENERGIE CURATĂ ȘI LA PREȚURI ACCESIBILE	8 MUNCĂ DECENTĂ ȘI CREȘTERE ECONOMICĂ	9 INDUSTRIE, INOVAȚIE ȘI INFRASTRUCTURĂ
10 INEGALITĂȚI REDUSE	11 ORAȘE ȘI COMUNITĂȚI DURABILE	12 CONSUM ȘI PRODUCȚIE RESPONSABILE	13 ACȚIUNE CLIMATICĂ	14 VIAȚĂ ACVATICĂ	15 VIAȚĂ TERESTRĂ	16 PACE, JUSTIȚIE ȘI INSTITUȚII EFICIENTE	17 PARTENERIATE PENTRU REALIZAREA OBIECTIVELOR	Nu se aplică nici o etichetă

⁶ Selectați o singură etichetă, cea care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivește cel mai bine disciplinei. Dacă disciplina tratează tema dezvoltării durabile la modul general (de ex. prin prezentarea/introducerea cadrului general al dezvoltării durabile etc.) atunci se poate alocă eticheta generală de Dezvoltare Durabilă. Dacă niciuna dintre etichete nu descrie disciplina, selectați ultima opțiune: „Nu se aplică nici o etichetă”.

Data completării:

20.06.2026

Semnătura titularului de curs

Arhivu. I. Pătea

Semnătura titularului de seminar

Arhivu. I. Pătea

Data avizării în departament:

20.07.2026

Semnătura directorului de departament

Dr. Căpăleanu